Downloaded From :http://cbseportal.com/

Series HMJ/C

SET-4

कोड नं.
Code No. **24/C**

रोल नं.
Roll No.

परीक्षार्थी कोड को उत्तर-पुस्तिका के मुख-पृष्ठ पर अवश्य लिखें ।
Candidates must write the Code on the title page of the answer-book.

	नोट		NOTE
(I)	कृपया पहिला सुनिश्चित हुनुहोस् कि यो प्रश्नपत्रमा जम्मा **4** पृष्ठहरू छन् ।	(I)	Please check that this question paper contains **4** printed pages.
(II)	त्यसपछि उम्मेदवार द्वारा प्रश्नपत्रको दाहिनेपट्टि सिरानमा भएको कोड संख्या उत्तर पुस्तिकाको शीर्षकीय पृष्ठमा लेख्नुपर्नेछ ।	(II)	Code number given on the right hand side of the question paper should be written on the title page of the answer-book by the candidate.
(III)	कृपया जाँच गर्नुहोस् कि यो प्रश्नपत्रमा जम्मा **10** वटा प्रश्नहरू छन् कि छैनन् ।	(III)	Please check that this question paper contains **10** questions.
(IV)	कृपया हरेक प्रश्नको उत्तर लेख्नुभन्दा पहिला उत्तर पुस्तिकामा प्रश्न संख्या लेख्न नभुल्नुहोस् ।	(IV)	Please write down the Serial Number of the question in the answer-book before attempting it.
(V)	यो प्रश्नपत्र पढ्नका निम्ति 15 मिनटको समय दिइएको छ । प्रश्नपत्र बिहान 10.15 बजे वितरण गरिनेछ । बिहान 10.15 बजे देखि 10.30 बजे सम्म विद्यार्थीले प्रश्न-पत्र मात्र पढ्नु पर्नेछ र त्यस अवधि भित्र उत्तर पुस्तिकामा कुनै उत्तर लेख्ने छैन ।	(V)	15 minute time has been allotted to read this question paper. The question paper will be distributed at 10.15 a.m. From 10.15 a.m. to 10.30 a.m., the students will read the question paper only and will not write any answer on the answer-book during this period.

नेपाली

NEPALI

निर्धारित समय : 3 घण्टे | *अधिकतम अंक : 80*

Time allowed : 3 hours | *Maximum Marks : 80*

Downloaded From :http://cbseportal.com/ Courtesy : CBSE

Downloaded From :http://cbseportal.com/

खण्ड क

1. (क) गण कति अक्षरले बनिन्छ ? 1

(ख) छन्दमा यति, विराम भनेको के हो ? 1

(ग) भाषा हो सभ्यता, हाम्रो सारा उदय उन्नति
जीत वैभव भाषा मै, बाँच्तछन् पछिसम्म यी ।
उक्त पद्य कुन छन्दमा पर्छ, लक्षण लेख्नुहोस् । 2

(घ) अलङ्कारको साहित्यमा के काम छ ? 1

(ङ) अतिशयोक्ति अलङ्कारको लक्षणसहित उदाहरण लेख्नुहोस् । 2

(च) 'चिन्ता मात्र गर्ने' कि डाक्टर पनि देखाउने ? यो पंक्ति कुन अलङ्कारमा पर्छ ? 1

खण्ड ख

2. तपाईंको प्राचार्य महोदयलाई पर्यावरण विषय तयार पारेको नाटक प्रदर्शन गर्न पाठशालाको रंगमंच प्रयोग गर्ने अनुमति माग्दै एउटा पत्र लेख्नुहोस् । 5

3. तल दिइएका विषयहरूमध्ये कुनै ***एक*** चुनेर 150 शब्द सम्मको रोचक निबन्ध लेख्नुहोस् । 5

(क) बढ़दो जनसंख्या देशको विकासमा बाधा

(ख) यातायातको विकास

(ग) प्रदूषण हटाउन थालिएको अभियान

खण्ड ग

4. (क) "जब बाघले चपाउँदा पनि नमरी बाँचेको अवस्थामा मानिस पुग्छ अनि डरले छोड़दछ ।"

(i) उद्धृत गद्यांश कुन पाठको हो ? रचनाकार को हुन् ? 1+1=2

(ii) यहाँ वक्ता को हुन् ? 1

(iii) यहाँ वाघले चपाउँदा पनि नमरी बाँचेको भन्नाले के बुझिन्छ ? 1

(iv) यो कुन अर्थमा भनिएको छ ? 2

(ख) माछाको मोल कथामा रने माझीलाई घेरै माछा मार्ने जोश र स्फूर्ति कहाँबाट आयो ? 4

Downloaded From :http://cbseportal.com/ Courtesy : CBSE

Downloaded From : http://cbseportal.com/

5. (क) "मेरा सुन्दर सपना टूट गया" यो पंक्तिलाई लेखकले दुइ अर्थ लगाए, के के ? *2*

(ख) "सपनामा सम्म सुखी हुने शक्ति पनि भगवानले माचिसलाई दिएनन् ।" लेखक यदि सपनामा सुखी हुने भए कस कसले खुशी पाउन सक्थे भन्छन् ? *3*

(ग) (i) समाधानको खोज निबन्धमा 'टाइम मसिन' कसले लेखे ? *1*

(ii) डा. फ्लक्स को थियो ? *1*

(iii) डा. फ्लक्सको मृत्युपछि डा. फिल्ड कसरी डा. फ्लक्स भयो ? *3*

6. (क) लड़ाउँदै मुढ़ा ढुङ्गा खहरे गड़गडाउँछ
छोटो मानिस मौकामा ज्यादा जोश बढ़ाउँछ ।
माथिको पंक्ति कुन विचारबाट लिइएको हो ? *1*
यसका रचनाकार को हुन् ? प्रसंग सहित व्याख्या गर्नुहोस् । *1+4=5*

(ख) ऋतुहरूको राजा वसन्त ऋतुलाई कविले कुन कुन उपमा दिएर गुणगान गरेका छन् ? स्पष्ट पार्नुहोस् । *4*

7. (क) साहित्यका अरू विधाहरूमध्ये नाटक विधा किन जनप्रिय: छ ? *2*

(ख) नाटकको भाषा कस्तो हुनुपर्छ ? *2*

(ग) मानिसको कुन जन्मजात गुणले गर्दा नाटकको घड़ेरी बस्यो ? *2*

(घ) बन्दिनी एकाङ्कीमा नीतिशार्लाइ किन बन्दिनी भनेको भन पर्दैन थियो ? *2*

(ङ) दान र योगदानमा के भिन्नता देखाइएको छ ? *2*

8. (क) (i) जुनेली रेखा उपन्यासमा 'हट्टा बाहर' भनेको के हो ? *1*

(ii) यहाँ कसलाई हट्टा बाहर गरिएको छ ? *1*

(iii) जसेले किन मालिनीलाई दुलही बनाउन चाहन्थ्यो ? *2*

(iv) मालिनीले पहिला किन जसेलाई छेउ पर्न दिइन ? *2*

(v) यस उपन्यासमा चिया कमानको तत्कालीन जीवन शैलीलाई कसरी देखाउने प्रयास गरिएको छ ? *4*

Downloaded From : http://cbseportal.com/ Courtesy : CBSE

Downloaded From : http://cbseportal.com/

9. (क) साहित्यकार रामकृष्ण शर्माको जन्म कहाँ भएको थियो ? उनको कर्मथलो कहाँ भयो ? *1+1=2*

(ख) बालकृष्ण सम्मको प्रथम प्रकाशित कविता कुन हो ? कति वर्षको उभेरमा कविता लेख्न थालेका थिए ? *1+1=2*

(ग) लेखनाथ पौढ्यालको कुनै चार अमर कृतिहरूको नाम दिनुहोस् । *4*

10. (क) नेपाली भाषाको खोजमा नरहरिनाथको के योगदान छ ? *2*

(ख) भारतको कुन कुन ठाउँमा नेपाली भाषा बोलिन्छ ? *1*

(ग) उपन्यास र कथामा के भिन्नता छ ? *1*

Downloaded From : http://cbseportal.com/ Courtesy : CBSE